4 februari 2025

Aan de raad en het college van B&W van de gemeente Borger-Odoorn.

Graag maakt de afdeling Drenthe van de landelijke Erfgoedvereniging Heemschut gebruik van de mogelijkheid te reageren op de bouwplannen voor het terrein van het voormalige Esdal College in Borger. We juichen het toe dat het perceel een woonbestemming krijgt. Er is veel behoefte aan woonruimte en we hopen dat de bouw snel kan beginnen.

Toch maken we als erfgoedvereniging een kanttekening bij de voorgenomen sloop van het oudste gedeelte van de school uit de jaren ’30 van de vorige eeuw. Dit deel van het complex is, samen met de bijbehorende onderwijzerswoning, een prachtig voorbeeld van de scholenarchitectuur in de stijl van de Amsterdamse school.
Buiten de randstad is dit gebouw nog een van de weinige voorbeelden van scholenbouw in het oosten en noorden van het land.
Het gebouwtje dateert van voor de oorlog en is zeldzamer dan bv. scholen uit de jaren ‘70, die momenteel in een schrikbarend tempo worden gesloopt.
De integriteit van het gebouwtje is goed in stand gebleven, getuige ook de veelheid van karakteristieke stijlelementen in het interieur.
Het tegelplateau in het voorportaal met de bijzondere afbeelding is onmogelijk zonder schade te transformeren.

Maar naast de grote architectonische waarde van het pand is het ook een belangrijke herinneringsplek voor generaties Borgenaren. Dit gebouw is verankerd in de geheugens van talloze oud-leerlingen en maakt daardoor ook deel uit van de culturele biografie van het dorp.

Erfgoed is datgene wat zin en betekenis geeft aan het leven van mensen en dat bijdraagt tot het gevoel ergens ‘thuis’ te zijn. Materieel en immaterieel erfgoed zijn de bouwstenen van de identiteit van een plek, ze zijn het geheugen van de samenleving.

Het behoud van het oudste deel van het voormalige Esdal College staat de bebouwing van het terrein niet in de weg. Integendeel het verbindt de locatie aan de geschiedenis van de plek en geeft daarmee een gevoel van continuiteit, dat al op zoveel plaatsen in onze samenleving ontbreekt. Het pand is uitstekend te converteren als woningeenheden voor starters of maatschappelijke ruimte, waar in onze gemeente grote behoefte aan is.

Ik wil u erop wijzen dat, in het kader van financiering, de Provincie Drenthe een lening verstrekt van max. € 200.000 voor het wijzigen van de functie van beeldbepalende panden. Voor een projectontwikkelaar aantrekkelijk, zeker met een lagere rente dan bij commerciele banken.
Tenslotte, hergebruik is goedkoper dan slopen en nieuwbouw, nog afgezien van de aanzienlijk mindere uitstoot van CO2, beperking fijnstof en bouwafval .

Al met al voldoende redenen om nog een goed na te denken over het besluit het gehele complex te slopen, weg is weg. Maar het mooiste stukje laten staan als een verbindingstuk met het verleden, is voor de toekomstige bewoners even zinvol als het waardevol is voor de huidige bewoners van Borger.

Stelling:
Is het College en de Raad bereid het behoud van dit onderdeel in de denkrichtingen van de herontwikkeling van het voormalig Esdalcollege mee te nemen in de planvorming, rekening houdend met bovenstaande, met de petitie die bijna 580 mensen ondertekenden en het feit dat slechts 11,5% van de gebouwen in de woonplaats Borger dateert uit de periode 1900 – 1950 .

Met vriendelijke groet namens de Erfgoedvereniging Heemschut, afdeling Drenthe

[redacted], bestuurslid.